

Skúsenosti prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy

Ing. Roman Jurika
GEON, a. s.

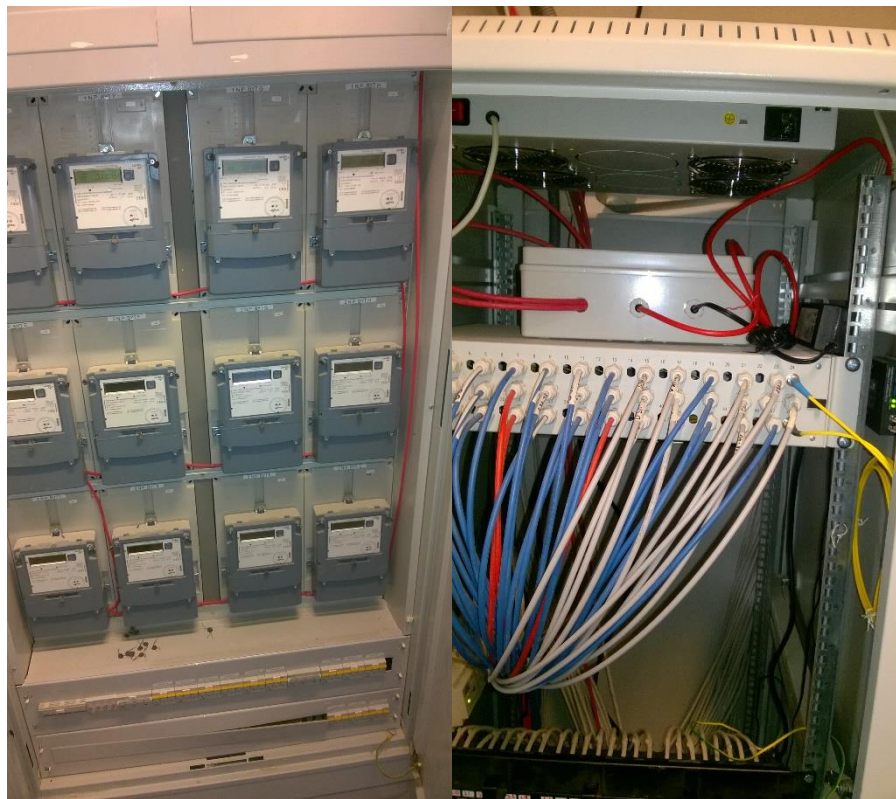
*e*FOCUS

- § 15 (2) Účastníkom trhu s elektrinou je
 - a) výrobca elektriny,
 - b) prevádzkovateľ prenosovej sústavy,
 - c) prevádzkovateľ distribučnej sústavy,
 - d) dodávateľ elektriny,
 - e) odberateľ elektriny,
 - f) organizátor krátkodobého trhu s elektrinou.

Kto mi tu chýba ako účastník trhu je:

- **Výrobcovia resp. výrobca určeného meradla.**
- **Poskytovateľ alebo prevádzkovateľ telekomunikačných služieb.**

Elektromery v bytovom dome a ich napojenie na diaľkový zber dát

- § 2 bod 15. inteligentným meracím systémom súbor zložený z určených meradiel a ďalších technických prostriedkov, ktorý umožňuje zber, spracovanie a prenos nameraných údajov o výrobe alebo spotrebe elektriny alebo plynu, ako aj poskytovanie týchto údajov účastníkom trhu,

Diaľkový zber dát – Ružinovské centrum

- § 95 Splnomocňovacie ustanovenia

4. požadované technické parametre inteligentných meracích systémov, (§4)

5. požiadavky na dátové prenosy a spoluprácu jednotlivých systémov, (§5)

6. spôsob prístupu k meraným údajom zo strany jednotlivých účastníkov trhu s elektrinou, (§6)

7. spôsob prístupu k meraným údajom treťou stranou podľa požiadavky koncového odberateľa, **Toto vyhláška nerieši**

8. podrobnosti o bezpečnosti inteligentného meracieho systému, dátovej komunikácie a súkromí koncových odberateľov. **Toto vyhláška nerieši**

Domácnosť v Texase má spotrebu elektriny meranú elektromerom s predplatenými službami. U nás regulácia domácností bráni kreativite.

Hardware:

- výmena elektromerov za elektromery s požadovanou funkcionalitou – tu vidím priestor na výmenu elektromera, až z dôvodu platnosti overenia alebo poruchy,
- povinnosť cenovej hladiny elektromera pre výrobcov,
- povinnosť pre výrobcov inštalovať software umožňujúcim jednoduché a lacné pripojenie,
- zvýšené nároky na server a úložisko medzisklad u prevádzkovateľa DS, spracovanie dát.
- Hardware prvky pre prenos dát

Náklady na IMS – úspora

Software

štát by mohol zabezpečiť bezplatné riešenie na software, aby bol kompatibilný so software OKTE a software elektromerov.

Prenos údajov

pripojenie elektromera k prenosu dát – paušálne náklady na prenos sú ???, náklady na bezpečnosť a spoľahlivosť prenosu ???

Niektoré domácnosti v USA majú k elektromerom pripojenú diaľkovú zobrazovaciu jednotku reálnej spotreby elektriny s uvedenou cenou. Kontrolka ak svieti na červeno hlási, že odberateľ je v neefektívnom pásme spotreby. Tieto zobrazovacie jednotky domácnosť motivovali k 12 až 14 % úspore v porovnaní s domácnosťami bez prístupu k online informáciám.

Otázkou je, ako to úrad chce zohľadniť? Plošne???

§ 42 bod 3) Úrad zohľadní náklady na obstaranie, inštaláciu a prevádzku inteligentných meracích systémov v navrhovanom spôsobe cenovej regulácie až po obstaraní a inštalácii inteligentných meracích systémov a ich uvedení do prevádzky.

Náklady miestnej distribučnej sústavy na elektromery a meranie elektriny sa považujú v zmysle platnej vyhlášky 221/2013 Z. z o cenovej regulácii za oprávnené, podľa Prílohy č. 5 a tabuľky č. 4 už v rámci cenového návrhu taríf na distribúciu elektriny, už pri podaní cenového návrhu vopred.

Dodávateľ energie nedisponuje možnosťou inštalovať IMS, ktorý by mu pomohol uplatniť produkt dodávky elektriny. **Prevádzkovateľ MDS** nemá a nesmie mať povinnosť plniť požiadavky dodávateľa bezplatne. Preto ak chce odberateľ inovovať svoje OM a využívať naplno IMS, tak sa musí nájsť riešenie dobré pre všetkých. Zákonom nanútiť IMS, ktoré diskvalifikuje niektorého účastníka trhu zvyšovaním nákladov bez zvyšovania tržieb pre dodávateľa, prevádzkovateľa MDS alebo zvyšovania úspor pre odberateľa nie je dobrá cesta pre IMS.

Náklady na IMS – domácnosť

TARIFA	Západoslovenský kraj				NÁVRH
	Tarifa za distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny	Tarifa za distribučné straty	Tarifa za prístup do distribučnej sústavy		Tarifa za prístup do distribučnej sústavy
	€/kWh	€/kWh	€/mesiac do 3 x 25 A	€/A/mesiac	€/A/mesiac
D1	0,04007	0,008278	1,31320		0,15 nad 25 A
D2	0,013553	0,008278	4,24660		
D3	0,013553	0,008278	7,21870		
D4	0,004323	0,008278		0,15	0,15
D5	0,004323	0,008278		0,15	0,15
D6					

Náklady na IMS – domácnosť'

D3	paušál	3 x 45 A
istenie/mesiac	7,22	20,25
istenie/rok	86,62	243,00

$$3 \times 45 A = 3 \times 45 \times 0,15 = 20,25 \text{ €}$$

Technológia IMS má veľký potenciál, ktorý ale domácnosti nevedia využiť . Prečo?

- Chýba užívateľské rozhranie pre odberateľa v reálnom čase. Odberateľ potrebuje podobne ako na čerpacej stanici PHM vidieť koľko a za koľko natankoval. Spotrebu elektriny je potrebné previesť na spotrebu financií v reálnom čase. Pre väčšinu odberateľov je kWh neznáma jednotka. Odberateľ nevie rozlíšiť pri množstve spotrebičov, kedy je ich spotreba neefektívna.
- Chýba dostupnosť cenových produktov, ktoré potenciál IMS ponúka.

Pre odberateľa IMS nebude mať prínos ani na Slovensku pokiaľ nebude mať v domácnosti zavedený software a hardware na efektívnu domácnosť, ktorý by:

- Vyhodnotil spotrebu napr. na osvetlenie, na zábavu, na pranie, na kúrenie, na klimatizáciu, na práce v záhrade a pod.
- Spotrebu by reálne prepočítal na Eurá.
- Umožňoval využívať spotrebiče v čase lacnej elektriny.
- Navrhol z množstva produktov dodávateľov elektriny ten najvhodnejší.

Postup pre zavedenie IMS

1. Určiť pravidlá a štandardy pre výrobcov hardwarových komponentov IMS, tak aby táto technológia bola ľahko dostupná.
2. Vytvoriť lacné softwarové riešenia pre užívateľov trhu.
3. Podporiť konkurenčné prostredie dereguláciou technických a obchodných podmienok, výroby, distribúcie a dodávky elektriny a plynu, tak aby sa dostavil efekt IMS.
4. Podporiť dynamickú tvorbu cien elektriny v reálnom čase a zrušiť tarifné produkty.
5. Následne vyhláška IMS nebude vôbec potrebná, lebo ponuka efektívnych riešení si vytvorí dopyt u účastníkov trhu.

OTÁZKY

r.jurika@geon.sk

